

J. J.

Historia techniki w "Mechaniku"

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 5/3-4, 516-517

1960

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kopalnictwa na Warmii i Mazurach. To też autorka przypominając rezultaty dawnych poszukiwań i obserwacji postuluje potrzebę ich współczesnej analizy ze względu na możliwość obecnej eksploatacji niektórych bogactw kopalnych.

J. J.

PRZEMYSŁOWE URZĄDZENIA WENTYLACYJNE W XVI I XVII wieku

Zestawienie najważniejszych urządzeń wentylacyjnych stosowanych w XVI i XVII w., głównie w górnictwie, zamieścił mgr inż. S. Knapik w nrze 12/1959 „Wiadomości Górniczych“. Zestawienie oparte jest na informacjach zawartych w dziełach G. Agricoli *De re metallica* i F. Cancrinusa *Berg-und Salzwerkskunde*).

Na marginesie tego artykułu trzeba pochwalić inicjatywę redakcji. „Wiadomości Górniczych“ wprowadzenia do tematyki czasopisma problemów historii techniki. Niewątpliwie jednak bardziej celowe byłoby utworzenie odrębnego działu dla publikacji z tego zakresu zamiast umieszczania ich pod ogólnym tytułem „Dział literacki“ obok ciekawych skądinąd opowieści o przygodach górniczych. Tego rodzaju bowiem podporządkowanie informacji naukowych, choć o charakterze popularnym, może prowadzić do nieporozumień.

J. J.

WYŻSZE UCZELNIE PIĘTNASTOLECIA

W „Życiu Szkoły Wyższej“ rozpoczęto publikację serii artykułów o dziejach uczelni powstałych w Polsce po II wojnie światowej.

Nr 1/1960 zawiera artykuł Krystyny Śreniowskiej *Uniwersytet Łódzki. W XV rocznicę jego powstania*, a nr 2/1960 — artykuł Witolda Zahorskiego *Działalność Śląskiej Akademii Medycznej*.

Autorzy opisują okoliczności utworzenia uczelni, przebieg ich rozwoju, osiągnięcia w działalności naukowej i dydaktycznej, charakteryzują organizację uczelni, wyliczają naukowe kontakty krajowe i zagraniczne, przytaczają materiały statystyczne.

J. J.

HISTORIA TECHNIKI W „MECHANIKU“

Miesięcznik naukowo-techniczny „Mechanik“, organ Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich wprowadził na swoje łamy małą rubrykę *Z historii techniki*.

W rubryce tej ukazują się przeważnie krótkie informacje o wydawnictwach zagranicznych z zakresu historii techniki. Np. w nrze 1/1960 zamieszczono wzmiankę o książce F. M. Feldhausa *Geschichte des Technischen Zeichnens* (Franz Kuhlmann KG, Wilhelmshaven 1959), w nrze 3/1960 — o książce Ericha Kurzel-Runtscheinera *Meister des Technik* (Verlag Notring der Wissenschaftlichen Verbände Österreichs, Wien 1957).

Natomiast w nrze 2/1960 rubryka zawiera parę fotografii tokarek z XIX w.

J. J.

W 125 ROCZNICĘ URODZIN GOTTLIEBA DAIMLERA

125 rocznicę urodzin Gottlieba Daimlera uczcili z pewnym opóźnieniem (zasłużony pionier motoryzacji urodził się 17 marca 1834 r.) „Horyzonty Techniki“ artykułem zamieszczonym w nrze 1/1960.

Artykuł zawiera krótki życiorys Daimlera oraz opis jego pracy i kolejnych osiągnięć przy konstruowaniu silnika zdolnego do napędu pojazdów mechanicznych. Szczególnie podkreślone jest stopniowe rozwiązywanie przez konstruktora problemów i trudności technicznych piętrzących się na drodze do sukcesu.

Artykuł ilustrują fotografie silników zbudowanych przez Daimlera.

J. J.

„WIADOMOŚCI NAFTOWE“ O MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE

W nrze 1/1960 „Wiadomości Naftowych“ zamieszczono obszernie sprawozdanie z odczytu mgr inż. Z. Fleszar-Błaszkieviczowej *Życie i twórczość Marii ze Skłodowskich i Piotra Curie*, wygłoszonego w klubie Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego w Krośnie. Sprawozdanie ma charakter streszczenia odczytu.

J. J.

WYROBY ŻELAZNE ŚWIĘTOKRZYSKICH PRAHUTNIKÓW

Prowadzone w ramach prac Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN badania metaloznawcze wyrobów żelaznych pochodzących z cmentarzysk archeologicznych pozwoliły na opracowanie metod ustalania technologii produkcji tych wyrobów.

Ostatnie badania ściśle powiązane z odkryciem starożytnego hutnictwa żelaznego w Górach Świętokrzyskich miały na celu poznanie rodzaju metalu